

CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea cererii depuse de avocatul Lilia Pâslaru în interesele Svetlanei Ceban și Cristinei Rusu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Svetlana și Rusu Cristina împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcția locativ-comunală și amenajare, Pretura sectorului Centru, mun. Chișinău, ÎS „Calea Ferată din Moldova”, terț Ciobanu Oxana, cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea modificării și completării deciziei, și obligarea introducerii modificărilor operate în contul de repartitie și în fișa de locuințe,

(Dosarul nr. 3r-111/26
NR. PIGD 2-22062629-01-3r-29042026)

Întrunirea condițiilor stabilite la art. 12 ¹ din Codul de procedură civilă pentru admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

24 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de avocatul Lilia Pâslaru în interesele Svetlanei Ceban și Cristinei Rusu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 mai 2022 Ceban Svetlana și Rusu Cristina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcția locativ-comunală și amenajare, Pretura sectorului Centru, mun. Chișinău, ÎS „Calea Ferată din Moldova”, terț Ciobanu Oxana cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea modificării și completării deciziei, și obligarea introducerii modificărilor operate în contul de repartiție și în fișa de locuințe.

2. Prin hotărârea din 20 octombrie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de Ceban Svetlana și Rusu Cristina a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. La 10 noiembrie 2025 avocatul Pîslaru Lilia, în interesele lui Ceban Svetlana și Rusu Cristina, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 octombrie 2025

4. Prin încheierea din 11 martie 2026 a Curții de Apel Centru s-a declarat inadmisibil apelul declarat de avocatul Pîslaru Lilia, în interesele lui Ceban Svetlana și Rusu Cristina, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

5. La 06 aprilie 2026 avocatul Pîslaru Lilia, în interesele lui Ceban Svetlana și Rusu Cristina a depus recurs, solicitând anularea încheierii din 11 martie 2026 a Curții de Apel Centru cu adoptarea unei noi încheieri.

6. La 08 iunie 2026 la Curtea Supremă de Justiție a parvenit cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, în partea ce vizează textul normativ „în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”. Solicitantul sesizării consideră că textul vizat contravine art. 20, art. 26, art. 53 și art. 54 fiecare individual și în coroborare cu art. 4, art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

7. Autorul sesizării susține că art. 232 alin. (2) Cod administrativ încalcă accesul liber la justiție și duce la o restrângere a acestui drept fundamental.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169-171.”

9. Art. 12¹ din Codul de procedură civilă:

„În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

10. Art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova:

„Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

11. Examinând cerere înaintată de către avocatul Pîslaru Lilia, în interesele lui Svetlanei Ceban și Cristinei Rusu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, în partea ce vizează textul normativ „în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”,

Completul Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a o admite, din considerentele ce urmează.

12. Distinct, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține, că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr.55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

13. Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a mai menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

14. Potrivit § 82-83 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135, alin. (1), lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

15. Instanța de recurs observă că reclamantele contestă la Curtea Constituțională prevederile art. 232 alin. (2) Cod administrativ, și anume în partea ce vizează textul normativ „în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”.

16. Verificarea constituționalității normei menționate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful § 82.

17. Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor strict obligatorii prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă.

18. Verificând respectarea condițiilor prevăzute la §82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul de judecată ajunge la concluzia că acestea sunt întrunite.

19. Completul de judecată conchide, că prevederile art. 232 alin. (2) Cod administrativ, și anume în partea ce vizează textul normativ „în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate” intră în categoria actelor prevăzute de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, sunt aplicabile cazului, deci sunt incidente situației.

20. Reieșind din aceste circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de către avocatul Pâslaru Lilia în interesele Svetlanei Ceban și Cristinei Rusu.

21.Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 12¹ din Codul de procedură civilă și art. 195, art. 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea depusă de către avocatul Pâslaru Lilia în interesele Svetlanei Ceban și Cristinei Rusu.

Ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității art. 232 alin. (2) Cod administrativ, și anume în partea ce vizează textul normativ „în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”.

Transmite Curții Constituționale încheierea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate împreună cu sesizarea.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac..

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă